

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀՈՒՅՍԻ ԵՎ ԿՅԱՆՔԻ ՏՈՆԸ

(ԱՄԱՆՈՐԻ ԵՎ Ս. ՄՈՒԽՏԻ ԱՌԹԻԿ)

որ տարվա և Թերդեմի սուրբ
մսուրի խորեգի առաջ, նորից
համայնքում է քրիստոնեական
աշխարհ՝ խորեգածելու կյան-
ի, խաղաղության, արդարության մասին,
ողբեկու և զօրանալու, հույս և եերշնչում,
ոյս և հավատ բաղելու համար:

«ԺԱՄ է ՊԱՇՏԵԼ ԶՏԷՐ» (Սաղմ. ձժի 12):
ՇՆՈՐՀԱՎՈՐ ՆՈՐ ՏԱՐԻ:

Նոր տարի է, նոր օր, որի առաջ կանգնել
են նոր խոնիքով, նոր երազներով և աշխա-
րհի նոր եռանդով:

«ՓՈՂ ՀԱՐԻՔ Ի ԳՈՒԽԵՍ ԱՄՍՈՑ, ՅԱԽՈՒՐ
ՇԱԽԱԽՈՐԻ ՏԱՐԵԿԱՆԱՑ ՄԵՐՈՑ»:

Հրամեցած ենք տալիս անցնող տարվան,
զեաց հավերժի գիրկը, շատ բան տանե-
վ մեր կյանքից, մեր մատածումներից և
մավորում ենք նորը, մաղթելով, որ «ժա-
ման և ժամանակաց» Արարիշը «զմիւս ամս
ու զալոց է, խաղաղութեամբ և պարագայց
մօշ պահնեց»:

Հին ժամանակներում նոր տարվա առքիվ
ամ նոր ամսամտին, մեհյանի բուրմը կամ
անարի ժամանակ փող էր փշում և ծանու-
ման պաշտամունքի օրերը, որպեսզի մար-
կ «ցնծուրեամբ և գոհուրեամբ» պատ-
ստվեին իրենց կրօնական պարտականու-
ումների խառարմանը:

Ամանոր ուժեմն մարդկանց պարտակա-
թյունները նիշեցնելու օր էր, հոգեսր ու
որոյական վերանորոգման օր:

Նոր տարի՝ նշանակում է նորոգված նոր
մեր, նորից և նորից նորաստեղծում: Ամա-

նոր իր հետ բերում է կյանքի և մարդկու-
թյան նորոգության, տեական վերափոխու-
թյան գաղափարը, դեպի լավագույն և լու-
սավոր ապագա:

Նոր կյանքի շրջանը, խաղաղության դա-
րաշրջանը անա այսպես են պատկերել նին
աշխարհի իմաստուններն ու մարգարենե-
րը, իսկ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ՝ ՈՐՊԵՍ ՆՈՐՈԳՎԱԾ
ԿՅԱՆՔԻ ԽՈՐՀՈՒԱՆԻՇԸ: Մարդկությունը,
ներքին ու բնական անումով, հոգեպես, բա-
րոյապես, պետք է անի, վերանորոգվի:
Մարդկային կյանքի արծերը ապրված տա-
րիների մեջ չեն, «ոչ բուով ամացն շափեսցի»,
այլ հոգեսր, իմացական հասունության և
կատարելության մեջ:

Բարոյական, հոգեկան անում և վերանո-
րոգում, անա նոր տարվա՝ Ամանորի բելա-
դությունը:

Երբ նոր տարվա առաջին առավոտը
աղոքի ճաման բացվում է աշխարհի և մարդ-
կության վրա, բոլորի ցանկությունը, հույսը
այն է, որ խաղաղություն լինի երկրի վրա և
համերաշխատություն ազգերի միջև:

ՆՈՐ ՏԱՐՎԱԾ ԱՐԵՎԱԿԱՆԿԸ ՀՈՒՅՍԻ ԵՎ
ԳԵՐԱՆԱՌՈԴՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ԱՄԱՎՈՒՏՆ է:

Խաղաղությունը, խաղաղ գոյակցությունը
մարդկանց երազն է եղել դարերով: Աշխար-
հի դարեր շարունակ տառապել է և հուսացել
խաղաղության, որընել նշանարիտ նախ-
պարիք, «որ տանի ի կեանս յափառեականս»,
այսինքն դեպի նորոգված, արդար և խաղաղ
կյանք: Մարդիկ միշտ ձգտել են նավերծա-
կան, «առանձ կեանք»-ին, ուզեցել են ապ-
րել նավերժորեն, առանց «հեծուրեան և

ցափ», առանց պատերազմի, առանց երկյուղի և առանց շղթաների:

Նոր տարին իր խոհերով նորից և նորից այդ միտքն է խորացրել միշտ մարդու մեջ: Բայց էականը ոչ թե ժամանակի փոփոխությունն է մարդու համար, այլ կյանքի և մարդու փոփոխությունը՝ անփոփոխ և հայեցական ժամանակի մեջ: «Ամենայն կեանք մեր անկայուն և շարժական է և ոչ մեացական: Ո՞չ մեծութիւն, ո՞չ փառք, ո՞չ ուրախութիւն, ո՞չ հեշտութիւն, և ո՞չ այլ ինչ, այլ ամենայն ինչ փոփոխի և գեայ որպէս ինչ տարին գնաց» (Տարեացի):

Նոր տարվա սեմին, մարդկային կյանքի և աշխարհի վերաբորության հիմնական պայմաններից մեկը հիմք բորբակելու կամքն է և վեռականությունը:

ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ ՀՈՒՅՍԻ ՏՈՆՆ է, ՈՐՈՎ ԵՎ ԿՅԱՆՔԻ ՏՈՆՆ: Այս իմաստով, երբեք պատահականություն չէ, որ Ամանորի և Քրիստոսի Ծենյան տոների միջև նեկանցաւիմաստուն հայրապետութեր տեսել և նշել են սերտ առնչություն, ներքին կապ: Քրիստոս իւծենդով աշխարհին բերեց խաղաղության պատճամը, որով հույսի տոնին հաջորդեց կյանքի տօնք: Նոր տարվա առաջին տօնք Քրիստոսի Ծենյան տոնն է, որը մի տեսակ սրագին կոչ է կամ սրտառուց ազդարարություն, ուղղված մարդկանց՝ հասկանալու համար, թե մարդիկ «ի՞նչ կերպով, ի՞նչպիսի ներշնչումներով և ի՞նչ պարտականությանց կատարումավ պիտի կարենան արժեքավորել իրենց կյանքը»:

Մարդու գերազուն կոչումը և պարտականությունն է ԺԱՄԱՆԱԿԸ ԼՅՈՒՅ (Պոլոս առայլական ասում է՝ «քննեցէ՛ գծամանակս») ազնիկ գործերով, ստեղծագործ աշխատանքով, բարիկեների ստեղծումով, ՀՈՒՅՍԸ ՎԵՐԱՆԴՈՒՅ, ԿՅԱՆՔԻ, ԳՈՒՅՆԻ, ԻՄԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ:

Իսկ այդ բոլոր ցանկալի բարիկեները կիհնեն միայն և միայն խաղաղության պայմաններում:

Այդ իմաստով անցնող տարին արդարացրեց մարդկան բնույսերը և եղակ արդարե հաստիացական մի ժամանակաշրջան, երբ անդույ և հետևողական չանենք բափկեցին պետական դեկալար գործիչների, բաղադական, կրոնական տարբեր համոզմունքների տեր միլիոնավոր մարդկանց, գրականության, արվեստի բազմաթիվ ներկայացուցիչների կողմից, մեղմելու միջազգային լարվածությունով, վերացնելու «սասր պատերազմ»-ի հոգեբանությունը, ամրապնդելու ժողովուրդների անվանագույքունը և բարելավելու տարբեր պետական սիստեմ ունեցող կառավարությունների փոխհարթերությունները:

Մարդկության վերե, այս նոր ժամանակների նորիզոնի վրա, փայտութեա արդի ՀՈՒՅՍԻ ԱՍՏՂԸ, և մոտ է ԱԲԱՎՈՏԸ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ, իր սրտապնդիչ ավետիսական՝ «ՓԱՌՔ ի ԲԱՐՁՈՒՆՍ ԱՍՏՈՒՆՈՅՑ, եթ ԵՅՐԿԱՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ, ի ՄԱՐԴԻՆ ՀԱՅԱՅԻՆ»:

Նոր տարվա սեմին, գոհունակության խորին զգացմունքով, պայծառ լավատեսությամբ կարող ենք նուալ, որ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՄՆԱԾՆԱԾ 1960 թվականի ՊԱՅԱՌԱՌ ԵՐԿԱՆԱՄԱՐԻ ՎՐԱ ԵՐԲԵՔ ԶՊԻՏԻ ԴԺՈՒՆԻՆ, բոլոր խաղաղասեր և բարի կամքի տեր միլիոնավոր մարդկանց պայքարի, չանեների և միասնական գործունեության շեռներիվ:

Ուսախությամբ պիտի արձանագրել, անցնող տարվա վերջին ամսիններին մասնավաճակ, միազգային խաղրության բարեկալում:

Նոր տարվա այս օրերին, ավելի բան երբեք, հանուն խաղաղության մղված պայմանի շեռներիվ, ժողովուրդների անվտանգության և ամբողջ աշխարհում խաղաղության հայրանակի հեռանկարները դարձել են ավելի պայծառ, ավելի շոշափելի և ավելի կոնկրետ: Բովանդակ աշխարհը ձգում է խաղաղության: Ժողովուրդները իրենց ձեռքն են վեցրել խաղաղության պաշտպանության նվիրական գործը: Խաղաղությունը այլևս «սարի ետևը» չէ:

Խաղաղության պաշտպանությունը, հասարակական տարբեր սիստեմներ ունեցող պետությունների համեաշխի գոյացություն է: Սեան թե ինչու Հայաստանյաց Առաջնական նեկանցին, Մայր Արա Ս. Էջմիածին գլխավորությամբ, կապվել է Սվետարակի խաղաղության պատճամին, և խաղաղասեր մարդկության շարժում աշխատում է հանուն խաղաղության, ազգերի եղբայրացման և պետությունների համագործակցության:

Մեր ժողովուրդը, մեր նեկանցին, նոր տարվա շեմին, ունեն մի սրտապնդ, մի խաղաղականություն միայն, այն է՝ ապրել խաղաղ, շինել և շինել խաղաղության մեջ, մեր մեծ Հայրենիքի և ամբողջ Երկրագնդի խաղաղատենչ, աշխատասեր այլ ժողովուրդների հետ: Այսօր բովանդակ աշխարհը կարիքն ունի այդ մեայուն խաղաղության, ուղղեազի մարդկարարությունը բնդմիշտ ազատվի նոր պատերազմի արեավիրքներից:

«ՊԱՏԲԱՐԱԶՄ, ԵՐԱԲԵՌ, ԵՎ ՈՉ ՈՔԻ ԴԵՄ. ԱՅՍ է ԵՎ ԱՅՍ ՊԵՏՔ է ԸԼԱ ՓՐԿԱՐԱՐ ԿԱՐ-

ԳԱՆՈՍԸ ԵՎ ԳՈՐԾԵԼՈՒ ՈՒՂԻՆ ԲՈՂՈՔԻ ՀԱ-
ՄԱՐ, ԲՈՂՈՔԻ ՀԱՄԱՐ, ԱՄԵՆ ՄԵԿԸ ՄԵՐ
ԴԻՌՔԵՐԵՆ, ԱՄԵՆ ՄԵԿԸ ՄԵՐ ՈՒԺԵՐՈՎ», —
գրում է Վեհափառ Հայրապետը թեմակալ
առաջնորդներին ուղղված իր խաղաղության
կոչի մեջ:

«ՄԱՐԴԱՍԵՐ ԱՍՏՎԱԾ, ՏՈՒՐ ՄԵԶ ՔՈՒ
ԽԱՂԱՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶՈՐԱՎՈՐԻ ԵՂԻՐ ԲՈ-
ԼՈՐ ԻՐԱՎ ԽԱՂԱՂԱՐԱՐՆԵՐՈՒՆ:

ԹՈՂ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՁ-
ՆԱԿԱՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՏԱՐԻ ԴԱՌՆԱ ՄԵՐ ԺՈ-
ՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԱ-
ՄԱՐ», — սրտագին բարեմարրում է Վեհա-
փառ Հայրապետը իր Ս. ԾԵՆԴՅԱՆ զեղեցիկ
շարողի մեջ:

«ԵՂԻՑԻ, ԵՂԻՑԻ ԵՒ ԵՂԻՑԻ»:

Թող 1960 թվականը Քրիստոսի հրաշ-
փառ սուրբ ծննդյան երկնատուր շնորհներով

և խաղաղասեր մարդկանց բարի աշխատան-
ով լինի համայն աշխարհի համար նշա-
րհու խաղաղության տարի, իսկ մեր Հայրե-
նիքի և մեր ժողովրդի համար՝ նոր նվաճում-
ների, նոր հաղթանակների տարի:

Թող 1960 թվականը լինի արդարև Հայ
եկեղեցու համար ազգային-եկեղեցական
միասնականության, հոգևոր և ազգային զի-
տակցության զարգունքի տարի:

Այս բարեմարդություններով, նոր տարվա
խոհերով և Ս. Ծենդյան հոգենորոգ ներշըն-
չումներով դիմավորենք ՀՈՒՅՍԻ ԵՎ ԿՅԱՆՔԻ
ԿՐԿՆԱԿ ՏՈՆԵՐԸ ԱՄԱՆՈՐԸ ԵՎ ՓՐԿՉՐ
ՀՐԱՇԱՓԱՌ ԾՆՈՒՆԴԻ:

«ՔՐԻՍՏՈՍ ԾՆԱԿԻ ԵՒ ՅԱՅՏՆԵՑԱԿ»:

